SVOBODA — UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 73. JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, APRIL 19, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 19-го КВІТНЯ 1994. Ч. 73. РІК CI.


## Л. КРАВЧУК УНЕВАЖНИВ НОВІ УКАЗИ Ю. МЄШКОВА

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 12-го квітня, вийшов указ Президента України Леоніда Кравчука про скасування указів кримського президента Юрія Мєшкова щодо зміни керівників Служби Безпеки Криму та Міністерства внутрішніх справ Криму.

Президент Криму 14-го квітня видав ще цілу низку указів якими призначив: виконуючим обов'язки міністра Управління державними підприємствами Криму колишнього першого заступника голови Ради Міністрів Криму Анатолія Франчука; виконуючим обов'язки міністра фінансів Криму — Людмилу Зайцеву; виконуючим обов'язки міністра економіки Криму — Андрія Чернявського.

Особовий склад Міністерства Внутрішніх Справ і Служби Безпеки Криму відмовилися виконувати укази Мєшкова. Будинки цих служб оточені озброєними прихильниками Ю. Мєшкова, а звільнених ним генералів Олександра Плюту та Івана Коломишева охороняють їхні прихильники. Голова Верховної Ради Криму Микола Багров повідомив, що укази Мєшкова розгляне Верховна Рада Криму на сесії, яка розпочне працю 10-го травня.

### ДОПОВІДЬ Д-РА Р. ДРАЖНЬОВСЬКОГО В ЧИКАГО

Чикаго. — Український Інститут Модерного Мистецтва, Товариство Української Мови ім. Т. Шевченка та 84-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовують тут доповідь ректора УВУ, д-ра Романа Дражньовського, на тему „Український Вільний Університет — минуле і майбутнє". Доповідь відбудеться у суботу, 23-го квітня, в приміщенні вищезгаданого інституту, 2320 захід Чикаго аве. Початок о год. 7-ій вечора. Телефон для інформацій (312) 227-5522.

## ОБРАНО КРИМСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ

Симферопіль (УНІАР). — Тут у понеділок, 11-го квітня, голова Центральної виборчої комісії Криму Віктор Алсуф'єв повідомив, що із 98-ох запланованих членів Верховної Ради Криму обрано 94. За словами Алсуф'єва, 64 мандати здобув бльок „Росія", тобто 57.4 відсотка від обраного складу кримського парляменту. Комуністична партія Криму дістала два мандати, Партія Економічного Відродження Криму (ПЕВК) — 1, Курултай кримських татар здобув 14 місць, Російська Партія — 1, Союз Офіцерів Криму — 1. До нового парляменту Криму увійшло сім депутатів попереднього скликання. Депутатами нової Верховної Ради Криму знову стали: колишній депутат Сергій Цеков, колишній депутат Олександер Круглов, колишній перший секретар обкому КПСС Леонід Грач, власник Торгового дому Кондратьєвських Сергій Шуріга, заступник командуючого Чорноморської фльоти віце-адмірал Алєксандер Фролов та інші.

Напередодні виборів керівники Автономної Республіки Крим влаштували святкування 211-ої річниці приєднання Криму до Росії. Президент Криму Юрій Мєшков закликав керівництво України вивести українські війська з території Криму. Представник командування Чорноморської фльоти заявив, що в разі досягнення домовлення між Києвом і Симферополем про вивід українських формувань з території півострова, підрозділи Чорноморської фльоти готові гарантувати безпеку Криму, Росії і України.

На засіданні Президії Верховної Ради Криму 12-го квітня Микола Багров повідомив, що 11-го квітня Ю. Мєшков відвідав Міністерство Внутрішніх Справ та Службу Безпеки, де зачитав свої укази про змінення керівників цих відомств і призначив міністром внутрішніх справ Криму військовика — генерал-майора Валерія Кузнєцова, а головою Служби Безпеки — генерал-майора Володимира Лєпіхова. Багров уважає ці дії Мєшкова незаконними.

Прес-служба президента Криму виступила із заявою, у якій викладено погляди Ю. Мєшкова з приводу призначення постійного представника Президента України у Криму. „Київ намагається позбавити президента, уряд і парлямент Криму реальних важелів влади і управління, вивести з підпорядкування міліцію, Службу Безпеки, зв'язок, телевізію, радіо та інші найважливіші системи життєзабезпечення, заповнити півострів військами та військовою технікою і, таким чином, звести уповноваження республіканської влади до рівня обласної", — сказано в заяві. В документі міститься заклик до керівників усіх підприємств і установ та організацій Криму не вступати ні в які контакти з „незаконно призначеним" представником Президента України у Криму.

Відділ правної інформації Міністерства Юстиції України розповсюдив пояснення щодо останнього указу Ю. Мєшкова про усунення з посади голови Служби Безпеки Криму генерала Івана Коломийцева та міністра внутрішніх справ Криму Олександра Плюти. Ці дії Міністерство Юстиції вважає порушенням законодавства України і конституції Криму, стаття 129 якої надає президентові Криму лише право вносити пропозиції до Верховної Ради щодо кандидатури голови Служби Безпеки. Стаття 8 закону України про розмежування уповноважень між органами державної влади України і Автономної Республіки Крим і стаття 15, пункт 13 кримської конституції передбачають, що Верховна Рада Криму дає згоду на призначення голови Служби Безпеки Криму лише за поданням голови СБУ. Призначення і звільнення з цього посту здійснює голова СБУ за погодженням з головою Верховної

(Закінчення на стор. 4)

### МАТІНЕ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Український Музичний Інститут в Нюарку і 28-ий Відділ СУА влаштовують літературно-музичне матіне у неділю, 24-го квітня в залі УНДому, 140 Проспект аве. в Ірвінґтоні, Н. Дж. Початок о год. 4-ій по полудні. Виконавці: Марія Робак, Христина Терлецька, Марія Волянська, Ада Гельбіґ, Ярослав Гнатюк. Акомпаньюватимуть Дарія Гординська-Каранович та Іван Колодій. Програму буде вести Таїса Богданська. Дохід призначений на Стипендійний Фонд СУА.

## ВЛАДИКУ КОНСТАНТИНА ОБРАНО МИТРОПОЛИТОМ УАПЦ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — 7—9-го квітня ц. р. в місті Генк, Бельгія, відбувся 7-ий Собор Української Автокефальної Православної Церкви. На Соборі Владику Константина, Митрополита УПЦ в ЗСА обрано Митрополитом, УАПЦеркви з наданням титулу Блаженнішого. Учасники Собору також вшанували Архиєпископа Анатолія титулом Почесного Митрополита УАП Церкви в діяспорі.

Новообраний Митрополит, крім архипастирської юрисдикції над УПЦерквою в ЗСА, має ще архипастирську владу над УАПЦерквою в країнах Західньої Европи, Великій Британії, Південній Америці, Австралії та Новій Зеляндії.

З волі Господньої, виявленої через Слугу Божого, св. п. Патріярха Мстислава, Владика Константин був обраний Митрополитом УПЦеркви в ЗСА на 13-му Соборі цієї Церкви в травні 1992 року.

Цим він наслідує свого попередника, тодійшнього Митрополита Мстислава, якого також було обрано Митрополитом УАПЦеркви в діяспорі у 1969 році після смерти св. п. Митрополита Ніканора.

*Владика Константин*

## Екзекутива УАКР відбула свої наради

Ню Йорк (Р. Барановський). — Тут в суботу, 19-го березня ц. р., в передполудневих годинах Екзекутива УАКРади відбула свої наради, що ними проводив в заступстві голови Уляни Дячук перший заступник Іван Олексин. Після прийняття порядку нарад і протоколу з попереднього засідання, що його прочитав Осип Труш, протоколярний секретар, звітували члени Екзекутиви.

Євген Стахів звітував про свою діяльність і поїздку в Україну. Він зорганізував в Ню Йорку зустріч з міністром еміграції Олександром Ємцем, брав участь в комітеті купна дому для консуляту в Ню Йорку, був два рази у Вашінґтоні, організував разом з УККА і УНДомом прощання для амбасадора Віктора Батюка 12-го січня ц. р. В Україні, де перебував від 13-го лютого до 8-го березня, зустрічався з головою УВКРади Іваном Драчем і секретарем М. Слабошпицьким, брав участь у нарадах представників творчих спілок: письменників, композиторів, скульпторів, акторів, співаків і театральних мистців для відготови до виборів і в окремих нарадах Президії Спілки Письменників України у справі використання відзначення 180-их роковин народин Т. Шевченка у виборчій акції. Брав участь у нарадах Виконавчого виборчого комітету Демократичного Об'єднання „Україна" під головуванням Левка Лук'яненка, де були заступлені: Рух, КУН, Республіканська і Демократична Партії, „Просвіта", Ліга Матерів і Сестер Солдатів і Офіцерів України та інші. Зустрічався з ген. К. Морозовим, який кандидує до ВР з Києва, і О. Чорногузом, який кандидує з Хмельницької області, з представниками Жіночого виборчого бльоку: М. Драч, К. Криворучко, Т. Романюк і Т. Мельник, з представниками Української Республіканської Партії і головою Т-ва „Крим з Україною" М. Поровським. В Кривому Розі, де був на дорученні Драча і Лук'яненка, мав зустріч з представниками партійної організації (50 учасників, з яких половина з Галичини) у 50-ту річницю звільнення Кривбасу від німців. Виступав там на телевізії і радіо, і розповідав про українське націоналістичне підпілля в боротьбі з німцями в 1941—43 роках в Кривому Розі, де були знищені німцями посадник міста Сергій Шеротюк з дружиною і двома дітьми, Михайло Проненко, Іван Потапенко і підпільники: Р. Антонюк, Ю. Гадада, Т. Надич, А. Максимець і інші. Доповідав перед учнями гімназії і студентами Педагогічного Інституту, зустрічався з кандидатами на депутатів М. Скибою, Рахівським і діячем Г. Максимцем. У Львові зустрічався з Ларисою Скорик, Митрополитом Стефаном Суликом і Владикою Василем Лостеном, які там були з нагоди Синоду УГКЦ, а в Самборі з З. Попадюком. Виступав на телевізії „Міст" і радіо „Незалежність" і мав розмову з Михайлом і Миколою Горинями. В Тернополі на вічу УРП зустрічався з двома кандидатами в депутати, Жожиком і Тумашем. В Києві мав доповідь для студентів Медичного інституту і був на нарадах студентського виборчого бльоку. Відвідав Міністерство Закордонних Справ і говорив з першим заступником міністра Миколою Макаревичем. Мав теж зустріч з головою ОУН і ПУН Миколою Плав'юком.

Згідно з дорученням УАКРади, Є. Стахів передав дотації на Фонд Сприяння Демократії і Державного

(Закінчення на стор 4)

### ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

Ню Йорк. — Український Музей, 203 Друга аве., влаштовує великий Великодній базар, який проходитиме у суботу, 23-го квітня, від год. 10-ої ранку до 5-ої по полудні, на 2-му поверсі музею. В продажі будуть бабки, паски, писанки, кераміка, гердани, книжки і журнали, святкові картки, а також мистецькі твори Якова Гніздовського, Любослава Гуцалюка, Володимира Захарова, Аркадії Оленської-Петришин, Богдана Сорохи, Ірени Твердохліб та Віктора Швайка. В музеї проходять виставки „Скарби Трипільської культури" та писанок. Телефон музею (212) 228-0110.

## УКРАЇНА І РОСІЯ ПОДІЛИЛИ ЧОРНОМОРСЬКУ ФЛЬОТУ

Київ (УНІАР). — Сюди 15-го квітня з Москви повернулася українська делегація, де в той день відбулася зустріч керівників держав і урядів країн Співдружності Незалежних Держав (СНД). Україну представляли: Президент Леонід Кравчук, виконуючий обов'язки прем'єр-міністра Юхим Зв'ягільський, віце-прем'єр-міністри Валентин Ландик і Валерій Шмаров, міністри та керівники державних комітетів України.

Рада керівників країн СНД розглянула питання про приєднання України до економічного союзу на правах асоційованого члена, створення зони вільної торгівлі, про заходи для забезпечення взаємодії незалежних держав і їх законних органів з міжнародними асоціяціями та форумами, забезпечення прав етнічних, мовних чи релігійних меншин, дотримання суверенітету й недоторканости кордонів держав-учасниць СНД.

Окремо відбулася зустріч президентів України і Росії Л. Кравчука і Бориса Єльцина, які обговорили шляхи вирішення проблем Чорноморської фльоти. На думку Кравчука, головною проблемою є відсутність документів, які регулювали б перебування закордонних військово-морських баз на території України. В переговорах щодо Чорноморської фльоти взяли участь також міністри оборони, міністри закордонних справ і прем'єр-міністри.

Переговори закінчилися домовленням, що Росія дістане 80 відсотків Чорноморської фльоти, а Україна 20 відс. і що Росія орендує в України базу для своєї фльоти. Україна запропонувала під російську базу Теодосію, а Росія домагається Севастополя. Над цими проблемами ще будуть працювати експерти. Під час попередніх домовлень між Україною і Росією фльота мала бути поділена рівно по 50 відс. Однак із 440 кораблів Україна не потребує 220, тому в масандрівських і завідовських угодах передбачалося, що Росія викупить в України непотрібну частину кораблів, розплачуючись нафтою і газом. Через загострення на фльоті ці заходи вирішено призупинити.

Повернувшись в Україну, Л. Кравчук сказав кореспондентам, що Україна візьме для себе стільки бойових кораблів і інфраструктури, скільки потрібно для забезпечення своїх військово-стратегічних цілей. „Ми вже маємо частину своїх кораблів, ми маємо і прикордонні кораблі". Президент також сказав, що в Україні залишиться тільки одна військово-морська база Російської фльоти: всі інші будуть закриті. Доводиться враховувати той факт, що десятки російських офіцерів і їхніх родин мешкають у Севастополі. Щоб їх негайно виселити, Україні довелося б, на зразок Німеччини, побудувати переселенцям житло на території Росії для майже 120,000 людей, чого в нинішній ситуації Україна зробити не може. Залишається один вихід: винаймати. Відповідні документи мають бути підготовлені за 10 днів і знову їх розглянуть керівники держав.

Загалом зустріч делегацій країн-учасниць СНД закінчилася підписанням 20 угод про співпрацю в різних напрямках та економічну інтеграцію.

## У СВІТІ

**ЯК ІНФОРМУЄ** агентство Ассошієйтед Пресс, покликуючись на останній звіт Світової організації охорони здоров'я, в Індії і Таїланді тепер є понад 400,000 хворих на АІДС. До кінця сторіччя ця цифра може дійти до мільйона. Як виглядає, епідемія АІДС має тенденцію пересуватися з Африки в Азію.

**ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР** Росії Віктор Черномирдін і прем'єр-міністер Білорусі Вячеслав Кебіч підписали угоду про створення єдиної грошової системи обох республік і про скасування від 1-го травня цього року всіх митних податків. Росія також дістає право безплатного користування своїми військовими базами на білоруській території. У пресі західніх країн вже висловлюються побоювання, що вслід за об'єднанням грошових систем відбудеться й політичне об'єднання, яке означатиме ніщо інше, як відродження російської імперії.

**ПАРЛЯМЕНТ РУМУНІЇ** оприлюднив заяву, в якій засудив рішення Верховної Ради Молдови про її вступ у Співдружність Незалежних Держав. В румунській заяві підкреслюється, що висліди голосування в молдавському парляменті „підтверджують злочинний договір між нацистською Німеччиною і Совєтським Союзом, згідно з яким частина Румунії увійшла до складу СССР як Молдова". Як відомо, в останніх парляментарних виборах, що відбулися в Молдові в лютому цього року, перемогли прокомуністичні сили, які виступають за повернення Молдови в орбіту московських впливів.

**ПРЕДСТАВНИК ТУРЕЦЬКОГО** уряду заявив, що під час теперішньої візити до Вашінґтону прем'єр-міністра Тансу Чіллер, крім переговорів з американськими керівниками, буде радитися з функціонерами міжнародних фінансових організацій. Декілька днів тому Т. Чіллер подала на розгляд турецького парляменту пакет пропозицій, спрямованих на виведення економіки країни зі стану рецесії. Серед заходів — значне підвищення роздрібних цін на продукцію державних підприємств, зменшення державного бюрократичного апарату та ін. Прем'єр Т. Чіллер є одним з авторів програми приватизації, розрахованої на п'ять років. Турецькі газети вже повідомили, що Т. Чіллер проситиме у Вашінґтоні 5 біл. дол. у формі позики на розвиток економіки.

**ГРЕЦІЯ ПРИЙНЯЛА** рішення про вигнання з країни першого секретаря албанської амбасади в Атенах. Акцію застосовано у відповідь на аналогічний крок Тірани щодо грецького консула в албанському місті Гірокастрі. Взаємини між двома країнами погіршилися після того, як Атени звинуватили Тірану в дискримінації грецької меншини на півдні Албанії. Зі свого боку, Албанія звинуватила Грецію в організації терористичних нападів на албанський військовий табір поблизу грецького кордону.

## СЕРБИ ЗАХОПИЛИ МІСТО ҐОРАЖДЕ

Сараєво. — Сербські танки увірвалися в місто Горажде на сході Боснії, що є одним з найбільших скупчень мусулманського населення. Дії сербських військ цілком суперечать офіційним запевненням лідера боснійських сербів Радована Караджіча. Міжнародні спостерігачі підкреслюють, що сербський генерал Ратко Младіч не підкоряється ніякій владі і „веде власну війну з мусулманами". В неділю, 17-го квітня, серби збили ракетою над Горажде літак англійських військово-повітряних сил. Представник місії ООН в колишній Югославії заявив після інциденту, що коли серби не припинять наступу, то ООН запропонує керівництву НАТО „змінити характер своєї дії у регіоні", тобто рішуче застосувати силу проти сербів.

Боснійський представник в ООН знову закликав західні держави скасувати ембарго на доставу зброї, й оскільки мироносні сили ООН не можуть захистити мусулман, дати їм можливість захищатися самим.

Серби, зі свого боку, нібито гарантують безпеку всім мешканцям мусулманського скупчення, якщо вони добровільно залишать Ґоражде.

З'єднані Стейти, Англія і Франція не трактують знищення сербами англійського літака як підставу для посилення військових дій проти сербів. Державний секретар ЗСА Воррен Крістофер, висловлюючи думку керівництва країн НАТО, запевнив, що від сербів можна домогтися більше дипломатичними переговорами.

## Японія критикує ЗСА

Токіо, Японія. — Японія заперечила недавній звіт канцелярії торговельного представництва ЗСА, в якому твердиться, що Токіо проводить протекціоністичну політику в ділянці міжнародної торгівлі. Японський уряд видав меморандум, поставивши в ньому під сумнів правдивість повідомлень американських колег, які твердили, що доля американських товарів на японському ринку падає, а в інших країнах зростає.

Мабуть, звіт Токіо був приготований до зустрічі міністра закордонних справ Японії Цітому Гати з відповідними представниками ЗСА в Марокко. Порядок денний зустрічі — відновити діялог про торговельні відносини. Він був перерваний після того, як в лютому ЗСА не змогли домовитися з Японією про зменшення позитивного балянсу у двосторонній торгівлі — 59 біл. дол. у рік.

У Маракеші, Марокко, відбудеться підписання договору про міжнародну торгівлю в рамках Генеральної угоди про торгівлю і тарифи (ҐАТТ).

Наскільки дозволяють судити уривки з меморандуму, Японія зм'якшила різкий тон, яким відзначилися її керівники, коментуючи американські претенсії у справах міжнародної торгівлі. Однак традиційні японські заперечення збереглися і в новому документі. Наприклад, в автомобільній індустрії, твердять автори меморандуму, безглуздо порівнювати американську і японську процедури випробування систем безпеки в автомобілях, чим займалися торговельні представники ЗСА. На їх думку, вся ця процедура була вигадана японцями для того, щоб не допустити на свій ринок американських авт.

## В АМЕРИЦІ

**У ВАШІНҐТОНІ** минулого тижня Палата Репрезентантів почала розгляд широко розголошеного законопроєкту про злочинність в країні, для котрого призначено 15 біл. дол. У дебатах пропозицій кількох десятків поправок відчувається намагання дальшої підтримки кари смерти. Більшість поправок схвалено одноразовим голосуванням без буь-яких дискусій. Єдина дискусійна поправка — це справа поширення кари смерти. Законопроєкт пропонує поширити кару смерти на приблизно 60 злочинств, включно з такими як вбивство дітей, державна зрада, вбивство президента тощо. Тепер кара смерти у ЗСА є тільки у двох випадках — за убивство пов'язане з наркотиками і за насильне схоплення літаків.

**ПРОПАМ'ЯТНА ФУНДАЦІЯ** Джана Саймона Ґуґенгайма вибрала 147 осіб — мистців, вчених і науковців, яким уділила стипендії на суму 4,070,000 дол. на цей 1994 рік. Джоел Конарро, президент фундації, пояснив, що окремий семичленний комітет обрав цих лавреатів з посеред 3,157 аплікантів. У пересічному стипендія виносить 27,687 дол. і призначена для поглиблення знання даного науковця у його ділянці. Впродовж своєї 70-річної історії Фундація Ґуґенгайма виплатила понад 161 міл. дол. на стипендії.

**ЗСА УВАЖНО СТЕЖАТЬ** за розвитком подій у відносинах між Росією та Україною щодо Чорноморської фльоти. „Секретар оборони ЗСА Вілліям Перрі розуміє серйозність ситуації", — ствердила офіційна представниця Пентагону Деласкі. Вона нагадала, що після поїздки у Росію та Україну В. Перрі сказав, що ЗСА готові виступити у ролі посередника, але тільки тоді якщо обидві сторони звернуться з таким проханням. Одначе досі до ЗСА ніхто не звертався з таким проханням.

**ГРУПА МІЖНАРОДНИХ** посередників на чолі з колишнім державним секретарем ЗСА Ґенрі Кісінджером, яка прибула у Південно-Африканську Республіку, щоб сприяти примиренню між прихильниками Африканського національного конґресу і зулюсами напередодні перших демократичних нерасових виборів у цій країні, зазнала невдачі. Поки посередники проводили переговори з лідером АНК Нелсоном Манделою, керівник зулюської партії Інката Манґосуту Бутелезі скликав пресову конференцію, на якій заявив, що його політичні противники хочуть фізично знищити його. На цій підставі М. Бутелезі і його партія вимагають перенесення виборів на пізніший час, інакше зулюси не братимуть в них участи. Президент АНК Н. Мандела в розмові з Г. Кісінджером категорично відкинув пропозицію щодо перенесення виборів. Якщо сторони найближчими днями так і не досягнуть компромісу, країну чекають нові криваві сутички між бойовиками АНК і зулюсами.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to: "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку $22.00, на 3 місяці $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

## Корчення української громади в Америці

12-го березня ц. р. відбулася у науковому Товаристві ім. Шевченка в Ню Йорку Шевченкознавча конференція, як традиційна щорічна імпреза, започаткована попереднім головою НТША д-ром Ярославом Падохом: він „замирив" НТШ з Українською Вільною Академією в ЗСА та Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті і рік-у-рік складав пошану Великому Кобзареві такою конференцією на науковому рівні. Того ж дня відбулася у Філядельфії концерт-академія присвячена пам'яті Т. Шевченка. Заповіджено подібний вечір у Йонкерсі, стейту Ню Йорк. І ще де? Мабуть у Чикаґо, Нюарку і може ще десь. А втім, ще кілька років тому не було такої української громади в ЗСА, особливо там, де є Український Народний Дім чи українська католицька чи православна церкви, щоб байдуже поставилися до Шевченкових днів у березні.

Збайдужіння до дат роковин народження і смерти Тараса Шевченка — це тільки один із симптомів падіння української спільноти в ЗСА — це один із симптомів фізичного і психологічного корчення цієї спільноти. Складається на це кілька причин. Спустошення робить велика смертність: природний приріст куди менший, як втрати осіб, які відходять у вічність. Процес природної асиміляції до чужомовного оточення можна припинити, але не можна його зовсім зліквідувати. У чималій мірі сприяє відчуженню від українства розмірний добробут: заможні батьки купують доми поза міськими осередками скупчення українців, посилають дітей до англомовних, публічних чи приватних шкіл і самі сприяють матеріялістичному підходові сучасної нашої молоді до проблеми науки заробіткової професії. Чудо воскресення державности в Україні зелектризувало всю українську діяспору та викликало й ентузіязм молоді. Вся увага звернулася на Україну, — туди поплили гроші й туди масово їздили наші люди з Америки і Канади. В останніх місяцях і тижнях настало помітне прохолодження того ентузіязму, змінилися настрої з відхилом від оптимізму до скептицизму чи й гіркого песимізму. Натякнув на це у своїй вступній промові на згаданій на початку цих міркувань Шевченкознавчій конференції у НТШ у Ню Йорку один із передових наших світочів проф. Юрій Шевельов. У прикметній йому елеґантній формі вислову, з вимиканням прикрих точок над „і" він згадав про „взаємне розчарування". Не знаємо, можливо, наші земляки в Україні розчарувалися у сподіванні, що американські і канадські українці не мають такого впливу на уряди їхніх держав, щоб вони — ті держави — дали потрібні Україні більйони долярів і що самі ті українці зі ЗСА і Канади не склали цих більйонів. Якийсь немудрий інформатор сказав був Леонідові Кравчукові, що в Америці є 10 мільйонів українців і Кравчук з домішкою жалю висловився, що коли б кожний українець в Америці дав по одному долярові, то було б 10 мільйонів. Український соціологічний Інститут ствердив у висліді надзвичайно совісних підрахунків, що всіх українців у ЗСА і Канаді нема півтора мільйона, а в ЗСА є їх яких 800,000 розсіяних на велетенському просторі між двома океанами.

Але ми таки розчарувалися. Розчарувалися, що за понад двох років державної незалежности України панівною тамтешньою мовою є мова російська, що там хід подій пішов до гіршого, а не кращого, що не можна було зупинити масового розкрадання державного майна, масового хабарництва, катастрофальної інфляції та адміністраційного хаосу. І той стан справ в Україні безумовно вплинув гнітуче і на українську спільноту в Америці.

У минулому році українська культура в Північній Америці зазнала великих втрат. Відійшли Едвард Козак, Петро Меґик, Михайло Мороз, Остап Тарнавський, Святослав Гординський, у Канаді — Мирон Левицький — титани образотворчого мистецтва, літератури, неповторні творці духа. В Україні є таланти, але тамтешня мізерія не дозволяє їм розгорнутися. Ніщо не діється „само від себе". Всі речі роблять люди. Без уваги на виправдуючі арґументи — фактом є, що українські люди на рідній землі не виявляють державницького конструктивізму і що українські люди в Америці — байдужніють із шкодою для рідної культури і стану посідання.

Микола Бараболяк

## РАДА ОДНА: СТИГМА!

Засоби інформації підносять прямо крик розпачу у зв'язку з нечуваним ростом дітей, що родяться поза подружжям, а головно від шкільного віку матерів. Коли в 1960 році тільки 5 відс. дітей прийшло на світ поза подружжям, у 1990 році цей відсоток зріс до 28, а в цілому народилось в Америці у тому році 1,135.000 байстрюків. Цей стан оплакує на сторінках журналу „Ню звік" (число з 21-го березня ц. р.) відомий політолог і коментатор Джордж Вілл, який подає, між іншим, що в спільнотах чорного населення є 68 відс. нешлюбних дітей, (серед білих той відсоток — біля 22). Нині вже ніхто не оспорює це, що на світ приводять діти мате рі шкільного віку — це основна причина ширення бідноти в Америці, і що з тим упарі, злочинности. На доказ, що проблема росту числа дітей поза родиною стала прямо пошестю, Вілл наводить відомий із преси випадок залишення шести матерями 19-ро дітей (які мають 17 різних батьків!) напризволяще у Чикаго, де ці діти годувались разом із щурами і собакою собачою їжою. А цих шість матерів діставало з програми велфер біля 54,000 дол., а програма медікейд видала на них щось 20,000 дол. В ін-

Дж. Вілл теж ілюструє справу велферизму способом життя пуерторіканки Евлялії Рівера, яка живе у Бостоні, Неодружена, вона придбала 17 -ро дітей; їй нині 65 років; діти нині у віці від 20 до 48 і всі на велфері. Втішається ця бабця 74-ма унуками, та 15-ти правнуками. А мала ця бабця п'ятьох партнерів. Ця ціла „родина" Ріверів дістає від держави близько мільйон долярів річно. Платники податків, отже ви і я, платимо за „фан" безвідповідальних молодих людей. А коби це тільки ці кошти. А то в результаті росте без стриму злочинство, головно по великих містах, де переважно поселений наш люд, а це нас торкається. Ми поселювались біля своїх церков. Вони будовані, де колись були периферії міст. Нині — це центри невідповідальних елементів. І біда нам. Ось недавно поверталась додому у Філядельфії 92-літня відома публіцистка і громадська діячка. Молодий чоловік кинув її на землю, щоб легше дістати гроші, забрав усього 4 дол. А жінка зі зламаним бедром у шпиталі.

Але, повертаючись до проблеми велферизму як установи відповідальної за ріст безбатченків і злочинність. Чи в цьому звинувачувати нам велфаризм? Ми огірчені його наслідками пов'язаними з підмогами для покриток і їх дітей, зачинаємо бачити у велферизмі причину лиха. Як із тим?

Велферизм — це не американський соціяльний експеримент. Він зародився у Великобританії, яка після закінчення війни у 1945 році хоч її виграла, опинилась майже жебраком після шоку втрати колоній. Уряд Партії праці прем'єра Еттлі, який перебрав владу, розумів, що, коли продовжувати господарку держави, як досі, на принципах „laissez faire" прийде руїна. (Не змішувати нинішній концепт економіки „вільного ринку" з тоді панівною системою). І народився велферизм: встрявання держави в економіку і обмежене керування нею. Ідея велферизму рознеслась по світі, не минула і ЗСА. Нині без такого, чи іншого, видання велферизму, людству не бути.

Підґрунтя велферизму не в доктринальному соціялізмі, як багато уважає. Його початок радше у тодішніх філантропійних ідеях, як фабіянізм й уталітаризм, які у суперництві з марксизмом бажали вигладити жор стокості невговканого капіталізму. Уряд партії Праці завів у Великобританії на широку скалю засоби, які тоді виглядали „революцій ними", а без яких нині нам годі було б й уявити собі діяння „вільного ринку", який ми бажали б панівним в Україні. Зілюструю облич чя велферизму деякими його діяннями: держава контролює через відповідний банк (у ЗСА Федеральний банк резерв) рівень відсотків; щоб не були зависокі і ви могли спромогтись на власну хату, але щоб теж не дуже впали, бо інакше — інфляція. А це велферизм,

(Закінчення на стор. 3)

*ЖИТТЯ І ЗНАННЯ*

**Редагує Лев Яцкевич**

## *Зерна змін*

Гортаючи пожовклі сторінки історії людства, ми натрапляємо постійно на нові події, які лягли в основу докорінних змін життя жителів нашої плянети. До таких змін слід зарахувати мандрівку народів, прорости цивілізації і культури, розвиток рільництва (шляхом водного зрошування землі в Сумерії) та в інших народів межиріччя (Мезопотамії), мілітарні досягнення Александра Великого, Хрестоносні походи, добу Ренесансу, Французьку революцію, Індустріяльну революцію та одну з найбільших подій у світі і Відкриття Нового світу Христофором Колюмбом. Це відкриття було найбільшим зударом двох півкуль світу — Східньої та Західньої. Хоч від цієї події минуло вже поверх 500 років, її відлуння ворушить плесо нашого життя ще й досі.

Уявім собі гігантський космічний корабель, що при чалив на нашій плянеті, опо далік від нас, сповнений невеликих ростом пришель ців з іншого світу, дивовижного вигляду і кольору. Немає жодного сумніву в тому, що наша зустріч з ними викликала б у кожного з нас небуденний психологічний струс. Думаю, що рівноцінний нашому духовому струсові мусив бути „шок" тубільців Нового світу, які побачили, перший раз на конях, з рушницями на плечах, бородатих конкістадорів.

Немає жодного сумніву, що Христофор Колюмб не був першою сторонньою людиною, що з'явилася на американському материку, західньої півкулі землі. Ця хвала належить першим американським поселенцям, що прийшли до нас з Азії, 12,000 років тому, крізь протоку Берінґа. А, якщо мова про новіші часи то слава відкриття Нового світу належить одному із одчайдушних єгипетських, фенікійських чи варязьких мореплавців, що пробилися пляново чи випадково до берегів американського кон тиненту.

Але ніхто з них, у противагу до Христофора Колюмба, не робив з відкриття американського материка ні великого розголосу, ні реклями. І саме, цей його розголос та писемні описи Нового світу, його краси та багатства, приваблювали з усього світу цілий ряд безстрашних та безгрошових авантюристів, які поправцювали його слідами до Нового світу та стали його послідовниками, звичайно, з метою збагатитися. І, хоч жажда швидкого збагачення, не обійшлася без жорстокої експлуатації тубільного населення, світ заговорив одноголосно про зудар двох світів: „Східнього" й „Західнього". Не слід нам про те забувати, що цей ґльобальний зудар став дійсністю 500 років тому. За той час обидва світи дуже змінилися, а з ними наш погляд на них.

У першій мірі, це був зудар двох родів харчів, з яких цукор та домашні тварини переїхали до Нового світу (на Захід), індик, горох, помідори, какао, кар топлі, а з неїстивних, кокаїна переїхали до Старого світу (на Схід). Колесо, що в передколюмбійській цивілізації не було відоме, як технічний елемент, але, як частка дитячих іграшок, стало у Новому світі, подібно, як у старому, революційним, механічним елемен том транспорту.

По встановленні морського шляху до Нового світу, прийшла фаза його колонізації, в якій перед вели згадані вже конкістадори, найжорстокішою зброєю яких, була поряд із пальною зброєю, бактерійна зброя віспи, яка впродовж двох років позбавляла життя приблизно два мільйони автохтонів, що у висліді, призвело до нестачі робочих рук та імпорту негритянських невільників з Африки. За короткий час, ціла Центральна Америка, за допомогою тих невільників, вкрилася густою сіткою полів цукрової трощі для вирощування цукру та руму. Але зудар тих двох світів був неминучий, з уваги на земельний голод на сході Европи, який можна було заспокоїти, тільки територіяльною експансією на Захід.

Якщоб Х. Колюмб не відкрив Нового світу, його відкрив би напевно хтось інший, кілька місяців пізніше, без великої користи для автохтонів. Не слід також забувати, що відкриття нових земель, крім жажди наживи, було завжди сповнене загальнолюдської невгасимости та цікавости, що становили частку європейської духовної культури, від часу славетних мандрівок Одіссея.

Ми хотіли б закінчити нашу статтю ідеєю, яку вселив Смитсонський інститут своєю виставкою в Національному музеї історії природи , у Вашінґтоні, з нагоди 500-ліття відкриття Америки, з моттом „Seads of Change" (зерна змін) та таким афоризмом: „Не дивіться на героїв та лиходіїв, але дивіться на зміни, що стали дійсністю з приводу цієї події в 1942 році, які змінили докорінно життя людей в цілому світі. Не кожний вважатиме доцільним з цієї нагоди святкувати. Але ця подія становить, бездискусійно, один з найбільших зламів в історії людства. Це подія, якою можна всеціло захоплюватися та, з якої можна багато навчитися"!

Іван Овечко

## РОЗДУМИ ПРО ОКСАНУ, АМЕРИКУ Й УКРАЇНУ

Українське народне прислів'я каже: „Риба шукає де глибше, а людина — де ліпше". Згідно з цією правдою, сотні тисяч, а то й мільйони людей із інших країн прибувають в Америку на постійне перебування.

І це не дивно, бож Америка, попри всі негаразди, таки чи не найпрогресивніша країна в світі: згідно з даними Американського бюра перепису населення, американці здоровішають з кожним роком: — смертель ні випадки від серцевих недуг зменшились за останні двадцять років на 45 відс., і середній вік людини в ЗСА два роки тому досяг 76 літ, замість 71 двадцять літ тому. За той самий самий час наші хати в Америці також побільшали: замість в серед ньому в 1970 році 1,385 кв. стіп, в 1992 році хати в середньому мали 1,920 кв. стіп. Двадцять років тому лише 16 відс. нових хат мали кожна по 2 і пів туалети, а тепер 47 відс.. Між 1976 і 1991 роками американські вчені одержали аж 63 Нобелівські нагороди з хемії, фізики і медицини в той час, коли найбільше після ЗСА — німецькі й британські — одержали лише по дев'ять. Зростає постійно й продукція товарів у ЗСА: від 1980 до 1992 року на 39 відс, а від 1970 до 1992 року на 95 відс. Ніде в світі населення країни не жертвує на добродійні цілі стільки, скільки американці: у 1989 році сума грошей досягла 125 біл. дол., із них аж 103 біл. були пожертвувані не корпораціями чи багатими фундаціями, а індивідуальними людьми. У тому ж році 38 млн осіб, тобто 20 відс. всього населення, виконували добровільну (безплатну) харитативну працю. Тож і кажемо, що це зовсім не дивно, коли так багато людей із інших країн стараються про перебування в Америці. А як до всіх вищеподаних даних ще додати той факт, що тут усі крамниці з харчами і різним товаром переповнені і більш-менш доступні кожному, хто працює й заробляє, то не дивно також, що й з України прибуває щораз більше людей. Прибули колись і ми до цієї країни, зокрема, після Другої світової війни. Правда, то були пошуки не „де глибше", як для риби, або „де ліпше" для людини, а скорше де безпечніше, щоб подалі від Сталіна і ... Сибіру.

Як зачуваємо, прибула до Америки й наша славна олімпійська зірка Оксана Баюл, яка своєю золотою медалею, що її вона здобула на цьогорічній зимовій Олімпіяді в Норвеґії, зачарувала ввесь світ і здобула славу і розголос нашій Україні. Прибуде вона разом із своєю тренеркою і прибраною матір'ю Галиною Змієвською до Коннектикат, де буде збудована спеціяльно для неї нова арена для тренування. Згідно з репортажем Омеляна Твардовського в „Свободі" ч. 59 ц. р., Оксану будуть репрезентувати два американські аґенти — один із Лос Анджелесу, а другий з Ню Йорку.

Здавалося б, нема в тому нічого незвичайного, неприродного: риба шукає де глибше, а людина — де ліпше, і Оксана має таке ж право, як і всі інші з України, поселитися там, де вона хоче і де вона зможе зробити більший проґрес в її спортовій кар'єрі. Але тому, що Оксана Баюл — це не звичайна собі 16-літня дівчина серед мільйонів інших Оксан, а наша зірка, наша надія на прославу України в майбутньому, ми не можемо втриматися від деяких роздумів, що їх збуджує те рішення Оксани переїхати в Америку. Напрошується найперше питання: чому? Тому, що обіцяна тренувальна арена в Коннектикат коштом 5 міл. дол. буде краща, ніж, скажемо, якась у Києві, Одесі чи іншому місті в Україні? А якщо й так, то чому ж тоді американські дівчата, треновані на люксусових аренах в Америці, не перемогли нашу Оксану, треновану в Україні?

Чи, може, оті два американські аґенти пообіцяли зробити з Оксани мультимільйонерку, тобто, як пише О. Твардовський, „вивести Оксану на шлях, подібний до того, що свого часу його пройшла фігуристка Соня Гені і стала 'копальнею золота' для фільмових продуцентів компанії Фокс"? Якщо так, нам нічого іншого не залишається, як побажати їй успіху на тому шляху.

Але наші роздуми породжують ще цілий ряд інших питань, а одне з них таке: а що станеться з репрезентацією України Оксаною через три-чотири-п'ять років? Адже їй сьогодні тільки 16 років, тож навіть і через п'ять років вона все ще буде в розквіті сил здобути медалі на Олімпіядах. Як звичайно буває, новоприбулі в Америку за п'ять років майже всі приймають американське громадянство. Чи має намір Оксана зробити те саме? Якщо так, то зможе вона, навіть якби захотіла, виступати тоді в імені України? Чи мусітиме виступати під прапором ЗСА? Оце питання, які хвилюють багатьох українців на поселеннях і напевно також в Україні. А хвилюють тому, що занадто вже багато в нашій історії було випадків, коли визначні українці збагачували інші країни своїми здібностями в науці, культуці, мистецтві. Чи в даному разі не збідніє наша нещасна Україна ще одним талантом, ще однією зіркою, цим разом спортовою?! Якось дивно-боляче було читати в пресі про якусь там українку, про яку з Норвеґії інформували як про „Таню Шевченко з Німеччини". Чи не будемо також про Оксану читати через п'ять років як про фігуристку „Оксану Баюл з Америки" і нічого більше?

Такі наші роздуми викликають газетні повідомлення про переїзд Оксани Баюл до Коннектикат. Невже в Україні нема кому подбати про те, щоб їй забезпечити відповідний там комфорт і можливість проґресу в її спортовій кар'єрі, а не здаватися на руки чужих дільців-аґентів. А як уже таке станеться, то обов'язком нашого суспільства в Америці, шляхом відповідної опіки над Оксаною запобіґти в майбутньому зґубленню репрезентації Оксаною її (і нашої) батьківщини — України на світових аренах.

Марта Тарнавська

## АНГЛОМОВНИЙ ПРАВНИЧИЙ ЖУРНАЛ УКРАЇНИ

„Ukrainian Legal and Economic Bulletin („Український правничий і економічний бюлетень") не є першим англомовним періодичним виданням, що займається діловими і юридичними питаннями України. Вже раніше появилися були інформаційні листки такі „„Privatization in Ukraine" („Приватизація в Україні"), що був ініціятивою PERU (Project for Economic Reform in Ukraine — Проєкт для Економічної Реформи в Україні) та „Ukrainian Businesse Digest" — („Український комерційний дайджест"), що його видавцями є Ричард і Барбара Шрайвери. Але „Ukrainian Legal and Economic Bulletin" важливий тим, що його осідок — в Києві, що він робить серйозну спробу стати справжнім щомісячним журналом, що він почав шукати доріг доступу до ділового, а зокрема до правничого, англомовного світу.

Видавцями цього нового журналику є Американська Торговельна Палата в Україні (American Chamber of Commerce in Ukraine) і згадуваний уже Проєкт для Економічних Реформ. Американська Торговельна Палата в Україні вважає своїм завданням служити форумом для західніх ділових людей, зокрема для обміну інформацією, для спільних бизнесових інтересів. ПЕРУ існує при Гарвардському університеті, в рамках Школи державного управління ім. Кеннеді. ПЕРУ дістає фінансову підтримку від таких великих корпорацій як Карнеґі і Диджітал, від Центру для Міжнародних приватних підприємств (Center for International Private Enterprise), від фундацій Евразія, Сороса, Петра Яцика, від Американського аґенства для міжнародного розвитку та від окремих приватних осіб. ПЕРУ має свої бюра і в Кембриджі (Массачусетс), і в Києві.

Головними редакторами журналу є Алекс Фрішберґ, 30-літній уродженець Києва, випускник Правничої Школи вашінґтонського університету в Сан Луїс, що є партнером у київській правничій фірмі Фрішберґ і спілка, а також виконує обов'язки голови однієї з комісій Торговельної Палати, яка займається урядовими і юридичними питаннями, і Давид Снелбекер, що є заступником директора ПЕРУ. Діловими (технічними) редакторами журналику є Ліля Козіцька, координатор програм ПЕРУ та Мирон Рабій, молодий абсольвент Правничої школи пенсильванського університету, що виїхав з Філядельфії до Києва і тепер працює адвокатом у фірмі Фрішберґа і є заступником свого шефа у комісії Американської Торговельної Палати.

Журналик почав виходити в грудні 1992 року. Перше його число появилося під назвою „The Kiev Legal Bulletin". Воно було подумане як льокальне київське видання для англомовних підприємців і бизнесменів у Києві і було доручуване відборцям за допомогою спеціяльних особистих посланців. Другий номер мав трішки змінену назву „Kiev Legal and Economic Bulletin", але щоважливіше: він вже був спонзорований не тільки Американською Торговельною Палатою в Україні, але також і ПЕРУ. Від березня 1993 року журналик виходить під назвою „Ukrainian Legal and Economic Bulletin" і поширюється вже не тільки в Україні, але і Америці. Спочатку ПЕРУ розсилало безкоштовні реклямні примірники на адреси обмеженого кола потенційних клієнтів і бібліотек. Літом 1993 року запропоновано знижкові передплати для бібліотек Америки і хоч пройшло тільки кілька місяців, насьогодні цей новий бюлетень вже є принаймні у трьох великих юридичних бібліотеках ЗСА: в Пенсильванському університеті у Філядельфії, у Колюмбійському університеті в Ню Йорку, та в Каліфорнійському університеті в Берклі. Нещодавно нотатка про нього появилася серед огляду нових книжок і журналів у фаховому міжнародному квартальному журналі правничих бібліотек „International Journal of Legal Information" і це, можливо, придбає йому додаткові бібліотечні передплати.

Що становить собою це видання? Досі я мала змогу переглянути одинадцять чисел ( в тому одне — подвійне). Від першого числа, що був інформаційним листком на 16 сторінок, журналик виріс: деякі числа мають вже понад 40—50 сторін. Журналик має сучасну і практичну орієнтацію. Він друкує огляди і коментарі про нове законодавство України, зокрема про законодавство цікаве для закордонних інвеститорів, тобто про справи приватизації, комерційного арбітражу, трудового права, експорту та імпорту товарів, патентів, спільних підприємств, цінних паперів, грошової системи тощо. Крім стисло юридичних матеріяків, подаються в журналі також огляди поточних політичних подій, статті про економічні реформи, табелі економічної статистики.

Видання це — піонерське. Журнал такого типу видавати нелегко і нелегко його втримати. Добре, що знайшлися люди з ініціятивою, які зрозуміли, що є велика потреба такого видання, і що мали відвагу започаткувати це діло. Тепер йому треба рости: поширювати коло співробітників, побільшувати об'єм, урізноманітнювати тематику і промощувати собі шлях до зацікавленого читача. Чи буде цей зацікавлений читач залежатиме передусім від економічної політики парляменту й Уряду України. Але, якщо економічна реформа поступатиме, якщо вільний ринок остаточно переможе командну економічну систему советського типу — такий зацікавле-

(Закінчення на стор. 3)

## *Рада...*

*(Закінчення зі стор. 2)*

опіка держави, протидія вільному ходові ринку. Держава намагається творити „джаби", дає забезпечення на випадок втрати праці, а це теж — велферизм. Прогресивні податки; кажуть багатішим платити вищі податки, щоб була змога зменшити тягар бідніших — велферизм. Маю на старі літа чек „сошел секюріті" та „Медікер" — все це велферизм; розбивання монополій великих підприємств — велферизм, щоб нам, наприклад, дешевше на літак.

Дуже важливим сектором велферизму є очевидно суспільна опіка, щоб люди не помирали під тином із голоду й холоду. Але воно все було подумане так: допомагати тим, які, не з їх волі, попали у матеріяльні труднощі. Не як — оцим дівчатам-матерям, які свідомі, що сексуальний „фан" приводить до серйозних наслідків, а все ж йдуть на те, рахуючи, що коли й прийде біда, то держава візьме тягар на себе і дасть на вирощування дітей. А ці діти-матері — це найбільша нині проблема для суспільства. Очевидно не менший тягар і його наслідки накидають суспільству матері, які після першої дитини вважають, що не така то біда, бо коли прийде і друга, третя, і ще дальша, держава дасть гроші.

Як зарадити? Клінтон пропонує два роки на велфері, а відтак ти, мамо, на своєму... Легко сказати. На жаль, цей рід велферизму в'ївся так глибоко у фібри деяких прошарків міського суспільства, що набрав цих „ентайтлменту": нешлюбним матерям належиться підмога за законом. Діти треба мати (чи не панував колись такий закон ще у джунглях?, це річ природна, а ти державо плати!. Конституція наказує платити — кінець.

Виносяться різні думки як би припинити цей дуже загрозливий для суспільства процес, коли діти родять дітей. Згаданий вище політолог і вдумчивий коментатор Вілл, дуже несміливо натякає, що єдиний спосіб запобігти тому лихові радикально, можна тільки привернувши громадську стигму на таку поведінку. Мені подобає, що це насправді чи не єдиний засіб охорони, чи радше оборони, суспільства перед катастрофальними для громадського буття наслідками передчасного, нешлюбного материнства.

Пригадайте собі, ви старші віком, як це було з тим питанням колись вдома... З моєї адвокатської і судової практики тямлю, ці судові справи про „аліменти". Бували вони. Але ніколи не чував, щоб про ці „аліменти" позивали немалолітні дівчата. А це істотне. Коли й траплялось нешлюбні діти, то старшим дівчатам. Та горе цій дівчині, якій таке трапилось. Незавидна була доля покритки, але це на жаль, чи не найкраща профілактика для втримання вартостей суспільства. Думаєте, що це можливе здійснити в цій країні? Лібералізм провідної верстви пішов задалеко, щоб про те й думати. Але чи видумає хтось інший спосіб? Клінтон каже: маєш небого велфер на два роки, а відтак давай собі раду з дитиною сама. Шукай батька. Як його найти, коли моральна безвідповідальність переїла суспільну систему до дна? Сумна це справа, але не розв'язавши її путньо, це не встановити безпеки на вулицях. Не довершити того більшою кількістю поліцистів і кримінальних будівель. Тільки здорова родина може ефективно поборювати злочинність.

А якщо йдеться про велферизм: це безсумнівну прогресивна і корисна програма. В одному тільки вона не виправдується: в допомозі нешлюбним матерям. Це домена доброчинности. Коли інакше — загроза для громади.

## *Англомовний правничий ...*

*(Закінчення зі стор. 2)*

ний читач буде і закордоном, і в самій Україні. Вже сьогодні в самому Києві діють і працюють представництва великих правничих фірм Англії, Канади, Америки. В щорічному довіднику „Martindale-Hubbell" за рік 1993 оголошено п'ять таких фірм у місті Києві, одну у Львові. Серед них такі відомі фірми як Бейкер і МекКензі, що крім Києва має свої бюра в 51 містах на всіх континентах, фірма Тамс (B. S. Tomas & Co.), що має відділення в Лондоні, Парижі, Мілано, Москві і Вашінгтоні, фірма Салянс Герцфельд і Гайхброн, що крім Києва діє також в Парижі, Ню Йорку, Лондоні, Москві і Варшаві. Як правило, фірми ці затруднюють і прибулих із-закордону та вишколених на заході юристів і місцевих юристів України. І все це, як і можна сподіватися, люди молоді, 30—40-літні. І так наприклад, в київському бюрі Бейкер і Мекензі працюють уродженці ЗСА Джан Гевко, випускник Гарвардської правничої школи, і Борис Дацків, випускник правничої школи Колюмбійського університету, а поруч них молоді юристи України, випускники Київського Університету Олексій Левенець та Олександер Мартіненко.

Деякі із затруднених у цих міжнародних правничих фірмах юристів пишуть про право України в різних закордонних виданнях, наприклад випускник Єйльської правничої школи Бейт С. Тамс з однойменної фірми, що є автором цілої низки праць про банкове право України і приватизацію або вихованець Київського Університету Олег Батюк з фірми Селянса Герцфельда, що написав кілька статтей про чужоземні інвестиції і приватизацію, або згадуваний вище Борис Дацків, що є автором статтей в „International Financial Law Review та „„„SEEL: Survey of East European Law". Їх усіх можна було б запросити до співпраці в новому правничому журналі, як також варто було б втягнути в коло співробітників наукових працівників з Інституту Держави і Права Академії Наук та тих молодих юристів України, що підвищували свої кваліфікації у правничих школах Америки (а вже є і такі!)

Хочемо вірити, що „Ukrainian Legal and Economic Bulletin" переборе початкові труднощі, що втримається і виросте на справжній правничий журнал. Давно пора! Берім собі за приклад від сусідів. Правом Росії цікавилися віддавна і такий, наприклад, англомовний журнал як „Russian Politics and Law" виходить і редагується в Америці. Але в інших країнах розуміють, що зацікавлення треба стимулювати і поглиблювати, бо це приносить реальні наслідки в інвестиціях, сприяє ростові економіки, промощує шлях для наукових досліджень. В Угорщині англомовний журнал „Hungarian Law review" почали видавати ще 1961 року, „Bulletin of Czechoslovak Law" існував від 1960 р., а в Польщі нещодавно (1990 року), з ініціятиви науковців Ягейлонського університету, почали видавати спеціялізований щорічник трудового права — „Yearbook of Polish Labour Law & Social Policy"

„Ukrainian Legal and Economic Bulletin", як і більшість спеціялізованих журналів і бюлетенів в сьогоднішній час — дорогий. Звичайна передплата для читачів, що не є членами ПЕРУ або Американської Торговельної Палати в Україні, коштує 225 долярів в рік, для бібліотек і неприбуткових установ — 120 в рік. В справах журналу в Америці можна звертатися на телефон ПЕРУ в Кембридж: (617) 496-8816 (факс (617) 495-1635.

## *Американські добродійні організації помагають Україні*

До допомоги Україні останньо приєдналися декілька американських добродійних організацій. 24-го березня до Риги, Латвія, відплило судно „Атлантік" із вантажем призначеним для бідних і хворих дітей в Україні, потерпілих від чорнобильського радіоактивного пилу. Прибуття вантажу сподівалося в Києві на початок квітня. Божена Ольшанівська, голова організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні (відома за ініціялами англомовної назви АГРУ), з цього приводу висловилася: „Це і є відповідний спосіб відзначити пам'ятний день 26-го квітня — 8-ої річниці гльобальної катастрофи".

У цьому спільному проєкті учасниками є Християнська допомогова служба (Александрія, Вірджінія) Ротарі із Пенсильванії (Гантінгтон Веллі, Па.) і Американці в Обороні Людських Прав в Україні. Цю допомогу уможливила приватна особа — Богуслава Гнатів, в минулому власниця крамниці „Базар різнородностей" у Ірвінгтоні, Н.Дж., подарувавши дитяче вбрання вартістю 34,000 дол. Це дало основу і більшу частину посилки. До цього прилучилися різні організації і окремі особи з одягом для дорослих, харчами і іншими продуктами.

Християнська допомогова служба, очолювана Юджіном Крайзеком, заплатила за перевіз вантажу і від себе ще додала овочеві соки, мила і креми. Вартість цілої посилки є коло 75,000 дол. В пляні є дальші спільні посилки харчів і медикаментів, які можна би дістати від великих харчових і фармацевтичних фірм.

Теперішня посилка буде доручена Фондові Спасіння Дітей України від Чорнобильської Трагедії (Відділ Української Ради Миру — Київ), до Фонду Переселення (при Спілці Журналістів — Житомир) і до Товариства „Просвіта" (Корсунь-Шевченківський).

АГРУ закликає людей доброї волі включитися до спільного зусилля і жертвувати на допомогу дітям України. Податкове число 22-231-8966.

AHRU — Chornobyl 5, 43 Midland Pl., Newark, N.J. 07106, або до Self-Reliance FCU, Newark, Account No AHRU Chornobyl 5 6228-00, 734 Sandford Ave., Newark N.J. 07106.

*Перед крамницею (зліва): Євген Перейма, власниця Богуслава Гнатів і Микола Громлюк.*

**Володимир Боднар**

## Баль дебютанток у Клівленді

*Дебютантки (зліва): Лора Кокі, Марта Палажій, Катерина Головчак, Анна Головчак, Адріяна Кривяк, Іванка Романяк, Лариса Штайнгаген, Лариса Полянська, Роксоляна Топорович. Їх ескортами були: Джанатан Новак, Юрій Федорів, Андрій Федорів, Андрій Плеш, Павло Сохоцький, Марко Фаріян, Олесь Даник, Марко Когут і Євген Літинський.*

У Клівленді в суботу, 12-го лютого, пластунки-сеніорки з куреня „Буриверхи" влаштували баль із презентацією дебютанток. Оркестр „Нове покоління" з Торонто приграва до танцю.

Це один з традиційних балів, який влаштовує курінь „Буриверхи". Доходи з цих балів завжди призначені на добродійні цілі, наприклад, на Гарвардський проєкт, Фонд „Діти Чорнобиля", а цього року прихід призначений на потреби Українського посольства у Вашінгтоні.

Тепер курінь УПС очолює пл. сен. Олена Хміляк, яка була відповідальною за проведення забави і представлення дебютанток, яких цього року було тільки дев'ятеро. Можна сказати з великою гордістю, що всі дебютантки є активні в різних українських молодечих, церковних і громадських організаціях. Було справді дуже приємно бачити наше нове покоління, молодих панночок з їхніми ескортами. Вони своєю шляхетністю засвідчили, що будучність нашого славного роду є добре забезпечена.

**О. Хміляк**

## Св. п. Ярослава „Славця" Мосора-Олесницька

„Свобода" — третя сторінка. В чорному обрамованні родина, товариства, організації подають сумну вістку, що такого то дня відійшов (-ла) у вічність ..., а похорон відбудеться... Ті повідомлення приносять сум і біль найближчій родині й спогади минулого для багатьох близьких товаришів (-ок) з юних літ, з зустрічей, спільної праці, сумних чи веселих переживань, а їх було багато, про розмови, спільні пляни на майбутнє. Пересуваються ті образи, як фільмова стрічка. Бачимо на тій стрічці не тільки покійного (-ну), але й багато друзів та знайомих, що вже або відійшли, або розбрелися світами.

Така сумна вістка появилася на 3-ій сторінці „Свободи" 1-го жовтня 1993 р. про відхід у вічність Слави Мосори-Олесницької.

* * *

Станиславів, друга половина 30-их років.

Молодь мусить мати якусь організацію чи товариство, якийсь гурт, де може сходитися, погуторити, забавитися, познайомитися. Польська окупаційна влада старалася обмежити можливість українській молоді спільно сходитися. „Пласт" польська влада розв'язала. До позашкільних товариств чи організацій не можна було належати під загрозою виключення з гімназії. Всупереч забороні, молодь знаходила час і можливість зустрічатися. Зустрічалися спочатку в Українському Спортовому Клюбі, а після розв'язання польською владою, молоді перейшли до Т-ва „Сокіл". В домівці „Сокіл" І — зустрічі, гра в стук-пук, а на площі „Чорногори" — відбиванка, кошиківка, теніс, а на спортовій площі польського „Сокола" — копаний м'яч.

Сходилися спортовці, а ще більше „болільники" усіх родів спорту та симпатії спортовців.

Одного разу прийшла до домівки „Сокола" в синьому шкільному мундирі, без щитика з числом школи, усміхнена, весела, з життєвою вервою, з високо піднесеною головою учениця державної жіночої гімназії Славця Мосорівна. Прізвище не чуже серед нас, молодих, бо вже дві її старші сестри ходили до жіночої гімназії УПТ. Швидко згуртувала біля себе подруг, які, як і вона, були зацікавлені відбиванкою. Грала чудово, була товариською до своїх подруг з дружини, ніколи не сперечалася, не дорікала, що та чи інша добре не заграла. Як на змагання копаного м'яча приходило багато дівчат-„болільниць", так на відбиванкові змагання жіночої дружини — чоловічий рід підбадьорював своїми оплесками нашу жіночу відбиванкову дружину. Мали успіхи. Після змагань, а ще з успішним закінченням, сходилися в домівці „Сокола". Дружні розмови, молодеча веселість. Славця, Клявда, Дозя своєю веселістю вносила приємний молодечий настрій в домівці.

Грудень 1938 року. „Сокіл" влаштовує Миколаївський вечір. Славко Андрухович приготовив веселий скеч, а члени „Сокола" Роман Андрухович, Всеволод Лемеха, Ґенко Радивил, Влодко Камінський, Орест Городиський, а з дівчат Славка Олесницька, Клявда Літанюк, Зоня Ліськевич і ще дехто. Вечір повний гумору, веселість, жарти, є і чортик, але є св. Миколай, який „привіз" з собою дарунки. Багато з нас не сподівалися дарунків, радше щось на весело. Славця того пам'ятного останнього Миколая в „Соколі" — кінець 1938 р., коли воєнні хмари нависали над Европою, зробила своїй найкращій подрузі чудовий дарунок. Велике пуделко, заповане в кольоровий папір, обв'язане кольоровими стяжками. Подруга дещо збентежена, бо не сподівалася якогось дарунку, радше щось жартівливого, оригінального, що всі одержували. Той дарунок найбільший з усіх, тож і цікавість була велика. Навколо подруги з дарунком утворилося коло, чулися дотепи, здогади, сміх. Подруга відчиняє, напруження зростає, подруга зворушена — в пакунку... новісінькі черевики. Оплески, як після виступу якогось віртуоза. Вона сподівалася якогось подарунка — зложила подяку св. о. Миколаєві. Такий то був останній Миколай у станиславівському „Соколі" в 1938 році.

Хоч воєнна буря нависла, молодь жила своїми плянами. Дехто вибирався на Карпатську Україну, декого заарештувала польська поліція. Не хотілося вірити, що це останні місяці спокою, останні місяці дружніх зустрічей.

* * *

Війна. Як хатка з сірників розпалася Польща, а куртовина війни розвіяла всіх нас світами. Дехто віднайшов друзів у своїй життєвій мандрівці, дехто загинув, не знати навіть, де могила, дехто рятувався переходом на німецьку сторону.

Батькам, Миронові — нотареві в Богородчанах — і Михайлині з дочками пощастило легально переїхати на німецьку сторону.

Відень. Нові обставини, новий спосіб життя. Славці залишився ще тільки один рік до закінчення середньої школи. В Ярославі є українська гімназія. Славця переїжджає до Ярослава і в 1942 році складає там іспит зрілости. У Відні згуртувалося багато академічної молоді. Славця поступає на університетські студії. Т-во „Січ" заступає тепер в змінених обставинах колишній станиславівській „Сокіл". Зустрічаються там кол. члени „Сокола". Розповіді і спогади про Станиславів, товаришів (-ок), гутірки. Ті зустрічі затіснили зв'язок з кол. членом „Сокола", визначним змагуном стук-пук, а тоді студентом університету Остапом Олесницьким, який завершився подружжям.

Як і в попередніх місцях „постою", Славця гуртує своїх одноліткїв, спільно сходяться в домівці „Січі", роздумують, що робити, бо Червона армія вже під Віднем.

Опіка Всевишнього і цим разом допомогла родині Мосорів щасливо покинути Відень.

Родина Олесницьких збільшилася сином і всі виїхали до Америки. Життя на новому поселенні не було легким, всі новоприбулі в той чи інший спосіб переходили побутові труднощі. Хоч родина збільшилася до 4-ох синів, Славця не занедбує свого улюбленого спорту — відбиванки, має великого морального помічника й звеличника свого шваґра інж. Адріяна Лапичака. Славця знову стає лідером у спортивній відбиванковій ланці Т-ва „Чорноморська Січ". Змагання — радість від успіхів.

Важко собі уявити, де бралось у Славці стільки енерґії, бо й обов'язків було багато. Її життєрадісність впливала на інших, на безпосереднє оточення. Виїзд з чоловіком Остапом на працю до південної Арабії дозволив їй побачити інший, екзотичний світ, дозволив зустрітися з людьми, про яких знала хіба з географії.

Поворот до Америки. Починає працювати в бюрі подорожей „Скоп". Як і давніше, вона віддає всю енергію, опікуючись членами своєї групи, а поїздки були ще за брежнєвських часів. Інтервенції, поміч в полагоджуванні різних проблем, які траплялися, не давали їй багато вільного часу для себе під час таких поїздок.

Здавалося, що Славця знайшла улюблене заняття. Подорожі, зустрічі з людьми, дуже часто з старими знайомими, безпосередня зустріч з комуністичною дійсністю. Здавалось, що Славця щаслива, задоволена.

Не так судилося.

Лікарська діягноза — страшна недуга.

Славця, хоч здавала собі справу з страшної недуги, старалася жити „нормальним" життям, нікому особливо не жалілася, заборонила своїм найближчим розповідати про свій безнадійний стан. Ще кілька днів перед відходом у вічність у телефонічній розмові слабим голосом сказала: „Та я почуваюся можливо".

29-го вересня перестало битися серце вірної дружини, люблячої мами, невіджалуваної сестри — людини зі всіми ціхами провідництва, а головно доброї приятельки.

Присутність великої кількости членів родини та знайомих була доказом любови й пошани до пок. Славці.

Цей скромний нарис не може дати повної характеристики Славці, людини, яка не визнавала застою, а своєю енерґією і товариськістю заохочувала інших до праці.

Хай ця коротка згадка буде пам'яткою про Славцю, особу, з якою доводилось спільно переживати роки молодости.

Вічна їй пам'ять!

**ОГо — „Сокіл", Станиславів**

Повідомляємо, що в 40-ий день відходу у вічність

**бл. п.**
**інж.**
**РОМАНА РАКОВСЬКОГО**

буде відслужена

**СЛУЖБА БОЖА**

у церкві св. Юра у середу, 27-го квітня о год. 9-ій рано.
Просимо про молитви за покійного
дружина — ЛЮБА з родиною.

З глибоким жалем повідомляємо приятелів і знайомих, що в понеділок, 27-го березня 1994 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ТІТОЧНИЙ БРАТ

**бл. п.**
**д-р вет. мед.**
**ПАВЛО СЕНИЦЯ**

нар. 27-го грудня 1913 р. в Залитові, Україна.

ВІДПРАВА відбулася 28-го березня 1994 р. у Warm Mineral Springs, Florida.

ПОХОРОН відбувся 31-го березня 1994 р. з українського собору свв. Володимира і Ольги, Чікаго, Ілл. на цвинтар св. Миколая.

Горем прибиті:
дружина — МЕЛАНІЯ
донька — ХРИСТЯ з мужем ЯНУШЕМ
син — АНДРІЙ з дружиною КАТЕРИНОЮ
тіточний брат — д-р ІВАН КІНДРАТ
та близька і дальша родина в ЗСА, Україні і поза нею.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу 16-го квітня 1994 р. відійшов у вічність на 46-му році життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, БРАТ І ВУЙКО

**бл. п.**
**МИХАЙЛО ШКВАРКО**

ПАНАХИДА — понеділок 18-го квітня 1994 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н.Дж.

ПОХОРОННІ відправи у вівторок 19-го квітня о год. 10:00 ранку в церкві св. Володимира в [illegible], Н.Дж., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Горем прибиті:
дружина — ХРИСТЯ
доня — ДАРЦЯ
сестри — АНЕЛЯ з мужем СТЕПАНОМ [illegible] і дітьми СТЕФАНОМ, ВАСИЛЕМ, [illegible] і ПЕТРУСЕМ
— НАТАЛКА з мужем [illegible]
брат — ТАРАС
теща — МАРІЯ СТРУК
шваґер — КОНСТАНТИН СТРУК з дружиною [illegible]
та близька і дальша родина в Україні.

## Конвенційний...

(Закінчення зі стор. 1)

Будівництва України з таким розрахунком: УВКРаді на руки голови І. Драча 2,000 дол., Виконавчому виборчому комітетові Демократичного Об'єданання „Україна" — на руки голови Л. Лук'яненка — 12,000 дол. Організації „Крим з Україною" на руки голови М. Топоровського — 1,500 дол. за які закуплено авто „Таврія". Менші суми уділено Спілці Письменників України, Чорногузові, М. Скибі, „Радіо Львів", у Кривому Розі, Молдові і політичним в'язням в Тернополі. Разом на суму 22,450 дол. На всі дотації предложено посвідки з двома підписами.

Володимир Процик в часі виступів в Ню Йорку ген. майора Олександра Скіпальського, полк. Ігоря Смешка (військовий аташе України до ЗСА), підполковника Володимира Коркодима (головний редактор журналу „Військо України") мав з ними розмови і від УАКР ґратулював їм за взірцеву діяльність та поінформував їх про працю УАКР і допомогу Україні. Брав участь у прощальній вечері амбасадора В. Батюка і в зустрічі з Президентом Леонідом Кравчуком з нагоди відкриття консуляту України в Ню Йорку, в засіданні Президії УАКР і УККА з президентом СКУ д-ром Дмитром Ціпивником і секретарем Ярославом Соколиком в Ню Йорку. Брав участь в численних конференціях (Шевченківська НТШ, УВАН, Гарвард, ювілеях тощо), репрезентуючи там УАКРаду і інформуючи при кожній нагоді про працю УАКР і зазначуючи признання УАКР даним товариствам і організаціям за їх діяльність.

Інж. Михайло Нич говорив про підготову до відзначення 100-ліття УНС у Філядельфії, де Відділ УАКР брав участь. Цей концерт відкликано.

Ольга Нич поінформувала про відзначення концертом українських героїнь. Тому, що на терені Філядельфії „Свято Героїнь" влаштовують місцеві жіночі організації за ротаційною системою, цим разом була черга на відділ „Золотого Хреста", який був спонзором і організатором цього концерту.

Осип Труш здав звіт із підготови до відкриття генерального консуляту в Ню Йорку. Ця імпреза відбулася з поважними недоліками. Про це вже були голоси в пресі. Це, на думку О. Труша, був ще один доказ, що з УККА важко співпрацювати. Коли організується громадський комітет для проведення якоїсь акції чи імпрези, УККА завжди намагається мати там якнайбільше своїх представників, і таким чином торпедувати для них несприятливі рішення, або накидувати свої. І тому такі акції бувають неуспішні, як це було останньо із відкриттям консуляту. УАКРада повинна зробити з того відповідні висновки і не дозволити на майбутнє на того роду компромітації.

А. Шевченко подав фінансовий стан і підкреслив дуже позитивний відгук на наш заклик у справі пожертв на працю Центру Сприяння Демократії і Державного Будівництва України. Досі зібрано вже понад 33,000 дол. і пожертви все ще напливають. Пригадав, що місяці березень і квітень це час збірки на Український Громадський Фонд УАКР і тому треба вислати відповідне звернення до членів.

Ольга Цегельська надіслала обширний звіт, який зреферовано. У звіті заторкнено важливу справу включення учительських сил у програму американського шкільництва з метою поширювання знання про Україну. Це дуже важливо, бо їхні учні це часто будучі провідники американського політичного світу. Вона опрацювала таку програму і виступає по різних організаціях, школах і установах, як представник УАКРади.

Роман Барановський зредаґував Бюлетень ч. 4 (39) за жовтень-грудень 1993 року, репортаж до преси з нарад Екзекутиви 17-го листопада 1993 року, звернення до громадянства у справі збіркової кампанії на працю Центру Сприяння Демократії і Державного Будівництва України, звернення до членства у справі збірки на Український Громадський Фонд УАКРади, вислано лист до президента Билла Клінтона у зв'язку із його поїздкою до Москви і до Президента України Л. Кравчука з привітом з нагоди його 60-ліття, привіт Історичному Т-ві з нагоди 30-ліття і подяки всім жертводавцям на Фонд Центру Сприяння Демократії і Будівництва України, які надіслали більше, як 500 дол.

І. Олексин предложив програму праці. Перед Екзекутивою стоять відповідальні завдання: посилити організаційну працю, притягнути більше молоді, яка вже народилася в Америці і добре володіє англійською мовою і знає американські обставини, а тому може більш успішно представляти інтереси України в американському світі. Наші обов'язки щодо допомоги Україні не зменшилися. Україна потребує нашої допомоги і тому нам необхідно далі допомагати нашим школам, лікарням, редакціям газет і журналів і тісно співпрацювати з Церквами — твердинями нашого духовного життя.

Признано нові дотації: для „Смолоскипу" на публікації книжок в Україні — 250 дол., для Української Національної Педагогічної Гімназії в Кривому Розі — 200 дол., для мистецької групи „Яра" — 200 дол.

В дискусії стверджено, що УККА, мимо того, що було домовлено спільно з УАКРадою виступати на зовні, зокрема у Вашінгтоні спільно, не додержується цієї постанови і завжди намагається змайоризувати делеґації на свій лад. Це робиться тенденційно з метою дискредитувати УАКРаду. Такий стан УАКРада не може далі толеркувати, бо це підриває її авторитет.

## Радіопрограмі В. Шарвана — 43 роки

В суботу, 8-го січня ц.р., пролунала в етері різдвяна програма, якою започатковано 44-ий рік існування радіопрограми Василя Шарвана.

Не думалось власникові й керівникові цієї радіопрограми, коли відкривав він у 1950-му році першу українську щоденну радіопрограму в діяспорі, що проіснує вона 40 років з незмінним числом слухачів.

Довгі роки радіопрограма В. Шарвана була єдиним центром інформації для українців південносхідного Онтаріо і прикордонних міст стейту Ню Йорк.

У розквіті свого існування на радіопрограмі — крім щоденних новин і знаменитих політичних коментарів проф. З. Сагана, літературного огляду, численних виступів визначних осіб, тижневих релігійних хвилин і огляду преси — творилися радіомонтажі з нагоди історичних подій та театризація літературних творів під керівництвом д-ра М. Лози.

Власник В.Шарван дбав про різноманітність програми, яка відзеркалювала б активність українських громад та служила інформацією подій в Україні.

Перейшов В. Шарван і не легкі часи за своєї довголітньої праці, але вони ставали гартом для дальшого існування радіопрограми.

Від кількох років радіопрограма передається тільки в суботи від год. 1:30 до год. 4-ої по полудні через ту саму радіостанцію — WHLD.

Щотижня слухачі чекають на „Щиру бесіду" Святослава Караванського із керівником радіопрограми, на передачу новин тижневого огляду преси, які приготовляє Ігор Чмола, релігійної хвилини о. Мар'яна Процика, цікавих коментарів на сучасні події в діяспорі і, зокрема, в Україні.

Та В. Шарван не тільки віддавав свій час українській радіопрограмі. Він брав активну участь у загальногромадському житті.

Під час бенкету СКВУ йому вручено грамоту за „довголітню громадську діяльність, а головно за створення першої щоденної української радіопрограми в діяспорі та її ведення протягом 43 років на службі рідного народу в його боротьбі за державну незалежність".

Н.Н.

## Обрано...

(Закінчення зі стор. 1)

Ради Криму. Міністер внутрішніх справ Криму може бути призначений і звільнений президентом Криму лише за узгодженням з Верховною Радою Криму.

Як повідомили з Головного центру ґромадських зв'язків МВС України, рішення Мєшкова призначити міністром внутрішніх справ колишнього військового генерала В. Кузнєцова, це — це один крок до загострення політичної ситуації та підірвання дружніх відносин між Україною і Росією.

**ПАПА РИМСЬКИЙ** Іван Павло II звернувся до керівників держав усього світу з проханням засудити пляни ООН в ділянці демографії. У посланні, оприлюдненому цими днями у Ватикані, підкреслюється неприпустимість „маніпулювання такою фундаментальною й універсальною інституцією, якою є родина". Особливо занепокоєний Папа у зв'язку з „Численними пропозиціями визнати на міжнародному рівні право на аборт без будь-яких обмежень". Іван Павло II вважає, що проєкт резолюції майбутньої каїрської конференції, присвяченої демографічним проблемам, „позбавлений етичної основи". На думку Папи, організатори цієї конференції „хочуть розповсюдити стиль життя, який здатний неґативно вплинути на родину і суспільство в цілому".